Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 16169 2500 BD Den Haag

Rijksvastgoedbedrijf
[redacted]
St. Jacobsstraat 16
3511BS Utrecht

DG Vastgoed en Bedrijfsvoering Rijk
DGVBR-RVB-Atelier
Rijksbouwmeester

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 16169
2500 BD Den Haag
www.rijksvastgoedbedrijf.nl

Contactpersoon
[redacted]

Datum 24 augustus 2023
Betreft Advies radartoren Herwijnen

Beste collega,

Zoals beloofd nogmaals ons advies over het plan voor de bouw van een radartoren in Herwijnen. In het bijzonder omdat in de uitwerking is gebleken dat de radar van een koepel voorzien zal moeten worden. Deze 'radome' is, zoals de radar zelf, een object waarvan de vormgeving op functionele en constructieve eisen berust. Dat betekent dat de argumentatie uit het voorgaande advies (d.d. 13 februari 2019) ook op dat onderdeel van toepassing kan zijn.

Voor de volledigheid hieronder nogmaals dat advies.

Uit de meegezonden Critical Development Specifications blijkt dat technische, functionele en logistieke aspecten het ontwerp bepalen. In termen van het Bouwbesluit heeft de toren een industriefunctie.

In de architectuur heeft de toren het karakter van een strikt utilitair object. Dergelijke bouwwerken hebben meestal een functionalistische uitstraling, waarbij bijzondere aandacht besteed is aan de constructie, om daarmee het technische karakter van het object te benadrukken.

Typologisch is het ontwerp van een dergelijke toren een buitengewoon inspirerende opgave. Het ontwerp van de toren van Herwijnen past binnen deze duiding. De constructie is van ruwe [sic] beton, die wat mij betreft geen verdere afweking of kleur behoeft. De toren oogt massief. Wat het gevolg is van een tamelijk omvangrijk programma dat erin wordt ondergebracht. In relatie tot de bekroning van de toren, de radar zelf, zou de toren wat ranker mogen zijn. Aan de andere kant laat deze omvang zich verstaan: het is wat het is. Daar komt bij dat het project een herhaling is van de toren in Wier. Een eventuele esthetische correctie van het volume is daarmee niet opportuun. De noodzaak van een esthetische (optische) correctie is overigens arbitrair. Het voorliggende ontwerp is op dit vlak pretentieloos, en daarmee as-it-is.

Een ander aspect aan het ontwerp is inpassing in het landschap van de Hollandse Waterlinie. Beoordeling hiervan heeft indertijd reeds geleid tot een positief advies. Dit landschap kenmerkt zich in aanleg en daarin voor komende objecten als militair landschap. Deze functie van radartoren zou je dan ook gebiedseigen kunnen noemen. Een neutrale, functionele verschijningsvorm ligt daarbij voor de hand.

DG Vastgoed en Bedrijfsvoering Rijk
DGVBR-RVB-Atelier Rijksbouwmeester

Datum
24 augustus 2023

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Rijksbouwmeester